
Turun yliopisto

Lakimies Ida Similä

Turun yliopiston ylioppilaskunnan kommentti yliopiston johtosääntöön

Yleisesti

Kiitämme mahdollisuudesta kommentoida Turun yliopiston johtosääntöä ja esitämme kommentteja esitettyihin muutoksiin sekä tuomme pyydetyn mukaisesti esiin myös muita muutostarpeita. Turun yliopiston ylioppilaskunnan tavoitteena on edistää opiskelijoiden asemaa sekä kehittää yliopiston johtamisjärjestelmää yliopistodemokratian periaatteiden mukaisesti. Ylioppilaskunnan poliittinen linjapaperi määrittelee tavoitteen näin: ”Tiedekunnille ja kauppakorkeakoululle on taattava riittävä autonomia päättää niitä itseään koskevista asioista niiden ja keskushallinnon välistä työnjakoa kehitettäessä.” Yliopistolla on johtosäännössään mahdollisuus yliopistolain määrittelemissä rajoissa vahvistaa sen yksiköiden roolia niitä koskevassa päätöksenteossa.

3. luku Yliopiston organisaatio ja johtaminen

Johtosäännön 7 § mukaan laitosjaosta päättää yliopiston hallitus tiedekuntaa tai kauppakorkeakoulua kuultuaan. Esitämme päätösvallan näissä kysymyksissä säilyttämistä yliopiston hallituksella, mutta tiedekunnan tai kauppakorkeakoulun aseman vahvistamista omasta laitosjaosta päättämisessään muuttamalla kirjaus muotoon: ”Tästä jaosta päättää yliopiston hallitus asianomaisen tiedekunnan johtokunnan esityksestä.”

Johtosäännön 9 § mukaan: ”Rehtorin apuna yliopiston johtamisessa voi toimia johtoryhmä, jonka rehtori asettaa. Yliopistopalveluissa, kehittämisspalveluissa, talouspalveluissa, viestinnässä ja tiedekunnassa sekä tiedekunnanlaitoksessa tai muussa yksikössä voi olla yksikön johtajan asettama johtoryhmä.” Näistä johtoryhmistä yliopiston johtoryhmä sekä tiedekuntien ja kauppakorkeakoulun johtoryhmä käsittelevät laajasti koko yliopistoyhteisöä, mukaan lukien opiskelijoita, koskevia asioita. Niissä ei kuitenkaan ole määritelty yliopiston sisäisten ryhmien edustusta. Esitämme, että yliopiston, tiedekuntien ja kauppakorkeakoulun johtoryhmiin sovelletaan kolmikantaa siten, kuin se yliopiston hallituksen kokoonpanon yhteydessä määritellään:

”Hallituksessa tulee olla edustettuina yliopiston

- 1) professorit;
- 2) muu opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö; ja
- 3) opiskelijat.

Kustakin edellä mainitusta ryhmästä voi olla jäseniä enintään puolet näistä ryhmistä valittavien jäsenten yhteenlasketusta määrästä.”

Mikäli johtoryhmän lisäksi on olemassa laajennettu johtoryhmä, kirjaus voi koskea laajennettua johtoryhmää suppeamman johtoryhmän sijaan.

4. luku Yliopiston toimielimet, niiden kokoonpano ja tehtävät

Johtosäännön 13 § esitetään muutettavaksi siten, että jatkossa yliopiston hallitus ei valitsisi rehtoria ja vararehtoreita tehtävään ilmoittautuneiden joukosta. Kannatamme johtosäännön säilyttämistä nykymuotoisena tältä osin. Yliopiston on noudatettava johtajavalinnoissaan julkisuuslakia ja vaatimus tehtävään ilmoittautumisesta auttaa kohtelemaan kaikkia hakijoita tasapuolisesti. Kokemukset muista yliopistoista kuin Turun yliopistosta osoittavat, että julkisuuslain kannalta yliopiston on parasta pitäytyä julkisessa hakukäytännössä, ellei lainsäädäntö tältä osin muutu.

Johtosäännön 14 § mukaan rehtori valitsee dekaanin asianomaista johtokuntaa kuultuaan. Kannatamme dekaanivalintojen säilyttämistä rehtorin tehtävänä, mutta esitämme muotoilun muuttamista muotoon: ”6) määrätä dekaani asianomaisen johtokunnan esityksestä sekä päättää dekaanin erottamisesta sen mukaan kuin 22 §:ssä määrätään”.

Kannatamme ehdotusta lisätä 17 § mainittuihin kollegion tehtäviin ehdotettu 9. tehtävä kokoontua tarpeen mukaan keskustelemaan merkittävistä koko yliopistoa koskevista asioista. Se auttaa kollegiota suoriutumaan tehtävästään yliopistoyhteisöä yhdistävänä foorumina, joka ei toimi vain lähinnä vaalikollegiona ja tilinpäätöksen vahvistajana.

5. luku Tiedekuntien hallintoelimet, niiden kokoonpano ja tehtävät

Samoin kuin 4. luvun osalta, ehdotamme 21 § muuttamista muotoon: ”Rehtori määrää dekaanin tiedekunnan professorien joukosta omaksi toimikaudekseen tiedekunnan johtokunnan esityksestä.” Varadekaanien valinnan osalta ehdotamme muotoilua: ” Dekaanin valitsee toimikaudekseen yhden tai useamman varadekaanin tiedekunnan professorien joukosta johtokunnan esityksestä rehtoria kuultuaan.”

6. luku Laitoshallinto ja laitoksen johtajan tehtävät

Johtosäännön 24 § mukaan ”Mikäli tiedekunta jakaantuu laitoksiin tai muihin niihin rinnastettaviin yksiköihin, dekaani määrää laitoksen johtajan tai laitokseen rinnastettavan yksikön johtajan omaksi toimikaudekseen laitoksen henkilökuntaa ja opiskelijoita kuultuaan.” Laitoksilla ei ole tällä hetkellä edustuksellista demokratiaa toteuttavaa hallintoelintä, joten laitoksen johtajan ei voida toteuttaa samanlaista menettelyä kuin rehtorin ja dekaanin valinnan osalta. Koska laitos ei voi itse tehdä esitystä johtajastaan, ehdotamme seuraavaa muotoilua: ”Mikäli tiedekunta jakaantuu laitoksiin tai muihin niihin rinnastettaviin yksiköihin, dekaani määrää laitoksen johtajan tai laitokseen rinnastettavan yksikön johtajan omaksi toimikaudekseen tiedekunnan johtokunnan esityksestä asianomaisen laitoksen henkilökuntaa ja opiskelijoita kuultuaan.”

8. luku Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset

Yliopisto-opetus on viimeinen muodollisen koulutuksen alue, jossa opettajalle ei ole pedagogisia pätevyysvaatimuksia. Joissain yliopistoissa ehdoksi on nostettu pätevytyminen työsuhteen aikana. Pedagogista pätevyyttä ei tule edellyttää rekrytoitaessa opetusta sisältävään toimeen Turun yliopistolle, vaan sen jälkeen ensimmäisinä työskentelyvuosina. Opettava henkilökunta voisi suorittaa vaadittavan pedagogisen pätevyyden työn ohessa, mikäli heillä ei sitä olisi jo aiemmin. Ehdotamme 8. luvun opetuspainotteisten työsuhteiden ansioksi katsottavan pedagogisen koulutuksen nostamista tehtävän edellytykseksi kuitenkin siten, että sen voi hankkia työn ohessa.

10. luku Erinäiset määräykset

Tutkintolautakunnan jäsenten osalta johtosääntöön esitetään 45 § muutosta, jonka mukaan tutkintolautakunnan puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä tulisi olla Turun yliopiston professori ja kolmen muun jäsenen yliopiston opettajia, jotka voivat olla myös professoreita. Yliopistolaki ei edellytä tasakolmikannan noudattamista tutkintolautakunnan kokoonpanossa, mutta ei myöskään estä sitä. Yliopistoyhteisön eri ryhmien tasapuolisen edustuksen edistämiseksi kannatamme tutkintolautakunnan kokoonpanon säilyttämistä nykyisen kaltaisena.

Jussi Nieminen
hallituksen puheenjohtaja

Tomi Nyström
pääsihteeri

Lisätietoja:

koulutuspoliittinen asiantuntija Juha Isotalo

tyy-koposihteeri@utu.fi

02-276 9613